

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Τρίτη, 16 Απριλίου 2019

Η κρητική «μήτρα» της μυκηναϊκής γραφής και διοίκησης

Ομιλητής

Δρ Βασίλης Πετράκης

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων/ Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Η 6η συνάντηση
του Μυκηναϊκού Σεμιναρίου
θα πραγματοποιηθεί στις **18:00**
στο **Αμφιθέατρο του Εθνικού
Αρχαιολογικού Μουσείου**
(Τοσίτσα 1)

Η ανακάλυψη των Αιγαιακών γραφών της Χαλκοκρατίας, η οποία ξεκίνησε με τις μεγάλες κρητικές ανασκαφές στην αυγή του 20^{ου} αιώνα, γέννησε νέες προοπτικές και ερωτήματα για αυτό που μέχρι τότε αποτελούσε έναν προ-γραφογνωστικό κόσμο. Η σχέση μεταξύ των διαφόρων συστημάτων γραφής που ήσαν σε χρήση κατά τη διάρκεια της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. αλλά και η ιστορική τους εξέλιξη υπήρξαν εξαρχής μείζονα ζητούμενα του αναδυόμενου κλάδου της Αιγαιακής επιγραφικής. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β από τον Michael Ventris και η αποκάλυψη ότι αυτή κατέγραφε μια μορφή της ελληνικής γλώσσας της Ύστερης Χαλκοκρατίας, η οποία ήταν σε χρήση από τα μυκηναϊκά ανάκτορα στην Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα, ανέδειξε το ζήτημα της σχέσης της γραφής αυτής με τους φανερά κρητικούς της προδρομους σε μείζον πρόβλημα της πρωτοϊστορίας του Αιγαίου. Οι συζητήσεις για την προέλευση της Γραμμικής Β αλλά και του διοικητικού συστήματος που η ίδια υποστήριζε από τον όψιμο 15^ο ως τον αρχόμενο 12^ο αιώνα π.Χ. συνήθως περιστρέφονται

γύρω από βασικά, αλληλένδετα ερωτήματα: Πότε, πού, πώς και γιατί προέκυψαν οι βασικές αλλαγές που σηματοδοτούν την ανάδυση των μυκηναϊκών διοικήσεων;

Η ομιλία θα προσπαθήσει να ανανεώσει τη συζήτηση εισάγοντας νέες προοπτικές σε αυτό το σύμπλεγμα ερωτημάτων. Θα ξεκινήσουμε με την παρατήρηση (η οποία στηρίζεται και σε προηγούμενες έρευνες των Erik Hallager και Helena Tomas) ότι ο μηχανισμός της μυκηναϊκής διοίκησης παρουσιάζει την παράξενη συν-ύπαρξη στοιχείων και χαρακτηριστικών, η προέλευση των οποίων μέχρι τώρα σχετίζεται «κανονικά» με δύο διαφορετικά συστήματα γραφής που ήσαν σε χρήση στη Μινωική Κρήτη, γνωστά ως «Κρητική Ιερογλυφική» και Γραμμική Α. Το φαινόμενο αυτό δεν έχει μελετηθεί σε βάθος μέχρι τώρα. Η ανάλυση που θα παρουσιαστεί επιχειρεί ακριβώς να συζητήσει αυτό το φαινόμενο και να προτείνει το συσχετισμό του με τη γνωστή (αν και επίσης ελάχιστα κατανοητή) συν-ύπαρξη της «Κρητικής Ιερογλυφικής» και της Γραμμικής Α γραφής στην Κρήτη,

όπου μάλιστα έχουμε την πολύ ενδιαφέρουσα παρουσία ορισμένων επιγραφών που δεν μπορούν να αποδοθούν με βεβαιότητα σε κάποιο από τα δύο συστήματα. Αυτές οι επιγραφές εμφανίζονται συγκεντρωμένες στους λεγόμενους «Ιερογλυφικούς Αποθέτες» της Κνωσού και των Μαλίων.

Θα διερευνηθεί η πιθανότητα αυτή η «συν-ύπαρξη» να μην είναι ένας πραγματικός συγκερασμός ετερόκλητων στοιχείων ούτε μια

συμβίωση των δύο διαφορετικών συστημάτων αλλά να αποτελεί μια παραγνωρισμένη ως τώρα κατηγορία, μια τοπική γραφή σε κανονική διοικητική χρήση στη βόρεια κεντρική Κρήτη κατά τη Νεοανακτορική περίοδο. Ακριβώς από αυτό το σύστημα μπορεί κανείς να δει και εξηγήσει την ανάπτυξη της Γραμμικής Β γραφής και του διοικητικού συστήματος που αυτή εξυπηρετούσε.

Οργανωτική Επιτροπή

Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Ιφιγένεια Τουρναβίτου, Αιμιλία Μπάνου, Αφροδίτη Χασιακού

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

MYCENAEAN SEMINAR

Tuesday, 16 April 2019

The Cretan “Matrix” of Mycenaean writing and administration

speaker:

Dr Vassilis Petrakis

Ministry of Education, Research and
Religious Affairs / National Hellenic
Research Foundation

The 6th meeting of the
Mycenaean Seminar will be at **18:00**
at the **Amphitheatre of the
National Archaeological Museum**
(Tositsa 1)

The lecture will be held in greek.

The discovery of the Bronze Age scripts that began with the great Cretan excavation projects at the dawn of the 20th century initiated novel perspectives and new questions to what was, until then, a pre-literate world. The relationship between the different writing systems that were used throughout the course of the 2nd millennium BC, as well as the reconstruction of their historical development has been a major concern of the emerging discipline of Aegean epigraphy since its very beginning. After the decipherment of the Linear B script by Michael Ventris and the revelation that it rendered a form of Late Bronze Age Greek, the relationship of this Mycenaean writing system to its Cretan predecessors

was elevated to a key issue of Aegean history. Discussions on the origins of the script, as well as the administrative system it supported from the late 15th to the early 12th century BC, have commonly revolved around certain intertwined questions: When, where, how and why did Mycenaean literate administrative systems emerge?

This lecture will attempt to refresh this agenda, by introducing some new perspectives to this array of problems. We will start with the observation (also developed in previous analyses by Erik Hallager and Helena Tomas), that the administrative apparatus of the Mycenaean literate administrative system displays the co-existence of features whose ancestry

has hitherto been “canonically” associated with two different writing systems in use in Minoan Crete, known as “Cretan Hieroglyphic” and Linear A. Establishing a pattern falls short of explaining it, and assessments of the aforementioned paradox have so far been scarce and diverse. The presented analysis aims to reconsider the phenomenon and propose its association with the well-known (but still insufficiently understood) co-existence of “Cretan Hieroglyphic” and Linear A on Crete, where an interesting concentration of documents with doubtful classification also occurs in the so-called “Hieroglyphic Deposits” at Knossos and Malia.

We will explore the possibility that the aforementioned concurrence might not have been a true co-existence of different scripts at all; it could have been a regional feature of Neopalatial administrative practice in north central Crete rather than an occasional ‘symbiosis’ between two otherwise well-defined systems, which provided an appropriate context (a “matrix”) for the shaping of the administrative system associated with the Linear B script as we know it.

The Organizing Committee:

Nagia Polychronakou-Sgouritsa, Iphiyenia Tournavitou, Emilia Banou, Aphrodite Hassiacou